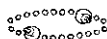

da dokumentarno dokažete, da u jadranskom pitanju talijanski katolici predstavljaju ideje Vatikana. Vi niste „bogalj duhom“ (kao mi), a odlikujete se dubokim poznavanjem predmeta, o kojem pišete („Dok je besnio rat, on (papa) nije prozborio ni reči“), pa Vam to ne će biti teško.

„Jugoslavenska njiva“, koja o vake produkte nuda hrvatskoj inteligenciji za skupe pare, izjavljuje na drugoj strani omota: „Jugoslavenska njiva je neovisno i vanstranačko glasilo. Njena je zadaća da služi narodu istinom i prosvjetivanjem, da uzgaja kulturne jedinice, da rasprostire slobodoumna demokratska načela...“

M. Vanino.

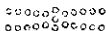

NATRAŽNJAČKA RABOTA.

U svakom staležu ima pojedinaca, koji mu nisu na diku, pa ih ima i u profesorskom. Među takove treba ubrojiti one profesore, koje kršćanski roditelji svojim porezom plaćaju, da im djecu uzgajaju, a oni toj njihovoj djeci otimlju vjeru. Kako nema dokaza proti vjeri Kristovoj t. j. katoličkoj, oni se moraju služiti izvraćanjem i sasvim neznanstvenim (s dopuštanjem!) smicalicama. Evo stručak toga mirisava cvijeća. U nekom je gradu države SHS profesor ateist izvrgavao u školi ruglu vjeru u Boga, u nebo i pakao, predočujući dacima, kako Crkva nauča, da je Bog negdje gore na nebu, oko njega anđeli, pakao da je pod zemljom. Taj gospodin dakle ne zna ni katekizma. On misli, da Crkva nauča, da je Bog ograničen na prostor neki, dok smo mi već kao djeca znali, da je Bog posvudan. Gdje je pak nebo, toga ne zna ni sv. Crkva, jer Bog toga nije objavio, pa stoga Crkva ništa ne nauča u pogledu mjesta, gdje je nebo. Isto vrijedi i o paklu. — U istom gradu na istoj školi profesor prirodopisa nauča, da čovjek potječe od majmuna. Taj gospodin je očito neznalica, kad ne zna, da je to mišljenje sasvim zastarjelo, jer su ga zabacili najugledniji prirodoslovci, pače možemo reći, zabacila ga je znanost, pa i ona, kojoj je inače evo-

Lucija čovjeka od životinje dogma. Da čovjek potječe od majmuna, to nauča još samo nepismena čeljad i šaka ljudi, koji ne znaju, da je ekspres znanosti već davno projurio mimo njihova položaja, u koji su se ukopali . . . Taj isti „učenjak“ uči svoje đake poprilično ovako: danas je prirodna znanost razotkrila prirodu i nema u njoj nikakvih tajna, koje su se nekoć tumačile nekakvim višim Bićem. Tako šta neka rekne taj gospodin onima, koji nešto više znadu, - nego oni šesnaestgodišnji mladići. Ja bih ga n. pr. upitao, kako se zbiva čin viđenja i čuvenja i to onaj prelaz mehaničkog podražaja u fiziologijski, pa fiziologijskog podražaja u sam akt viđenja. Toga znanost ne zna, a takih stvari ima u prirodi bez broja; sve su to tajne prirode, a naš profesor usuprot svim kolikiim učenjacima govori mladeži (koja ga ne može kontrolirati), da nema tajna u prirodi. Napokon mi ne znamo zapravo ni što je materija ni što je sila, a to su temeljni pojmovi prirodnih znanosti. Misaonu čovjeku ne može da imponuje onaki „učenjak“, kad poriče eksistenciju Božju. Najveći su prirodoslovci imali čvrsto uvjerenje, da postoji osobni Bog. Poricati Boga može samo površan čovjek.

M. V.

VELIKA VEČERŃJA MOLITVA.

(ZA RAZMIŠLJANJE NA SILVESTROVO.)*

Zadnji je dan godine, Silvestrovo u večer. Na glas zvona, što romoni i poziva u hram Božji, svaki se ozbiljni um zamisli — štimung kao da nas taknu lepetom krila svojih vječnost. I uistinu staro ljeto nosi se, spušta u grob, a mi smo vratima vječnosti dobro rano bliži.

*) Današnji ljudi ne vole štiva ozbiljna i duboka: mrzak im je napor. Oprimo se toj sklonosti lijenosti držeći na umu, da bez napornog i dubljeg razmišljanja nema dubljeg nutarnjeg života, nema stalnih, gvozdenih odiuka ni trajnih velikih djela (Dr.).